Sampo Seppänen
25.9.2023

Ympäristövaliokunta
Eduskunta
YmV@eduskunta.fi

Asia: E 33/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto koskien kestävän rahoituksen kehystä, joka toimii käytännössä, Komission suositus kestävään talouteen siirtymistä varten annetun rahoituksen helpottamiseksi ja muut tiedonantoon liittyvät asiakirjat (Kestävän rahoituksen delegoidut säädökset)

Asia: E 32/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kestävän rahoituksen taksonomian delegoidut asetukset

Energiateollisuus ry:n lausunto

Energiateollisuus ry (ET) kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

E 33/2023 vp

Energiateollisuuden näkemyksen mukaan Suomen kanta komission tiedonantoon on pääpiirteittäin ymmärrettävä. Kestävää rahoitusta ja taksonomiaa on kehitetty ja uutta lainsäädäntöä on tullut runsaasti lähivuosina sekä osa on vielä kesken. Lisäksi EU:n kestävyysraportointikehyksestä ja yritysvastuudirektiivistä on tulossa laajasti raportointivelvoitteita yrityksille. Pidämme Suomen kannan mukaisesti hyvänä, että kestävän rahoituksen tiedonannon perusteella uusia kestävään rahoitukseen liittyviä lainsäädännöllisiä toimia, joita ei ole mainittu tiedonannossa, ei ole tulossa ennen seuraavaa komissiota. Näin yritykset pystyvät keskittymään jo nyt voimassa tai voimaan tulossa oleviin laajoihin raportointikokonaisuuksiin. Yhdymme myös valtioneuvoston kantaan, että mahdollisista uusista toimista ja välineistä tulisi tehdä kattavat vaikutusarviot, joiden perusteella pystyttäisiin tarkastelemaan toimien ja välineiden tarkoituksenmukaisuutta. Samalla on tärkeä tarkastella kokonaisuuden aiheuttamaa hallinnollista taakkaa yrityksille.

Komissio toteaa tiedonannossaan useita toimia, joilla pyritään parantamaan ja helpottamaan yritysten kestävän rahoituksen kehyksen ymmärrettävyyttä ja helppokäyttöisyyttä sekä hillitsemään hallinnollista rasitetta. Myös kestävyysraportointidirektiivin osalta todetaan, että sääntelytaakkaa on pyritty minimoimaan mahdollisimman paljon. Todellisuudessa raportoinnissa on laajasti uusia käytänteitä ja ne ovat mittavia sekä työläitä yritysten osalta. Erityinen taakka yrityksille aiheutuu raportointivaatimusten kohdistumisesta laajasti vastuullisuuden kaikkiin osa-alueisiin (ympäristö, yhteiskunta ja hallintotapa) sekä velvoitteiden ulottuminen laajasti arvoketjuihin kattaen toimitusketjujen osat suorien sopimussuhteiden ulkopuolellakin. Vaikka itse velvoitteet ovat osoitettu isommille yrityksille, kohdentuvat ne usein myös pienemmille yrityksille arvo- ja toimitusketjujen kautta. Energiasektorin pääomavaltaisuuden myötä kestävyysraportointidirektiivin velvoitteet kohdentuvat myös laajasti yrityksille, joiden työntekijöiden määrä ei vastaa suuren yrityksen määritelmää. Lisäksi on hyvä tiedostaa, että osaamista tarvitaan myös raportoinnin todentamisen puolella. Huomionarvoista on, että yritykset kohtaavat vastuullisuuslainsäädäntöä myös kuluttajansuojalainsäädännön säädösten kautta. Viherpesun ehkäisemiseksi EU-lainsäädäntöä uudistetaan markkinointiväittämien vaatimusten osalta. Näin kestävän rahoituksen ja kestävyysraportointidirektiivin tulevassa kehityksessä tulee kiinnittää erityistä huomiota raportoinnista syntyvään hallinnolliseen taakkaan.

Yleisesti ottaen kestävän rahoituksen tulee olla pitkäjänteistä ja ennustettavaa, jotta sillä voidaan vauhdittaa teollisen ja taloudellisen toiminnan kestävyyssiirtymää. Taksonomiassa ei tule luoda ristiriitaista tai päällekkäistä lainsäädäntöä jo olemassa olevan sektorikohtaisen lainsäädännön kanssa. Lainsäädännön

ja standardien tarkistuksien osalta tulee olla huolellinen ja maltillinen, jotta se eivät johda investointiepävarmuuteen, mikä todennäköisesti hidastaa kestävien toimintojen sijoituspäätöksiä.

Lisäksi kestävän rahoituksen taksonomian ja sen teknisten arviointikriteereiden tulee olla tarkoituksenmukaisia, helppokäyttöisiä, ymmärrettäviä ja niiden tulee noudattaa teknologianeutraaliusperiaatetta. Näitä periaatteita on hyvä noudattaa taksonomian tulevassa suunnittelussa.

E 32/2023 vp

Energiateollisuuden mukaan vaarallisen jätteen käsittelyn lisäksi myös vaarattoman jätteen energian hyödyntäminen tulisi sisällyttää kestävän rahoituksen neljän ympäristötavoitteen delegoituun säädökseen. Kierrätyskelvottoman jätteen polttaminen ja prosessissa vapautuvan energian hyödyntäminen on olennainen osa kiertotaloutta. Kierrätyskelvottoman jätteen käsittelyä tullaan tarvitsemaan myös tulevaisuudessa ja hiilidioksidin talteenotto luo uusia mahdollisuuksia hyödyntää jätteenpoltosta syntyviä päästöjä. Tämän vuoksi on tärkeää, että käsittelyn vaatimat investoinnit mahdollistetaan.

Lisätietoja: Sampo Seppänen, sampo.seppanen@energia.fi, 050 340 7716